

KANTAR PUBLIC

Gebruikersonderzoek STAP-budget

Edwin van der Harst en Evianne Hazeleger

Januari, 2023

244411477

01

CONTEXT

Het STAP-budget is een nieuwe vergoeding voor scholing die sinds 1 maart 2022 van start is gegaan. Met het STAP-budget kan iedereen op de Nederlandse arbeidsmarkt, als hij/zij aan de voorwaarden voldoet, in aanmerking komen voor een tegemoetkoming van maximaal € 1.000, -. In 2022 was er 160 miljoen euro beschikbaar, verdeeld over 5 aanvraagperiodes daarmee konden ruim 160.000 personen scholing volgen. De publieke meningen over het STAP-budget lopen uiteen van te weinig arbeidsmarktgericht en onvolledig qua aanbod tot zeer in trek bij een brede groep op de arbeidsmarkt.

02

ONDERZOEKSDOEL

Het ministerie van SZW heeft onvoldoende zicht op de waardering van het STAP-budget door de gebruikers. Dat is de aanleiding geweest voor dit onderzoek. Met dit onderzoek onder de STAP-budget gebruikers worden eerste inzichten gegeven in de beoordeling van en de ervaring met de regeling in het eerste jaar door de doelgroep.

03

CENTRALE VRAAG

Centraal in dit onderzoek staat de vraag:

Wat is de gebruikerservaring van STAP-budget ontvangers?

Centrale vraag

Wat is de gebruikerservaring van STAP-budget ontvangers?

Aanvraagproces

- Beoordeling
- Pluspunten/minpunten
- Ervaring

Scholing

- Sector
- Opleider
- Opleidingsniveau
- Opleidingsvorm
- Duur
- Kosten
- Doel

Achtergrondkenmerken

- Arbeidsstatus
- Geslacht
- Leeftijd
- Huidig opleidingsniveau
- Regio
- Inkomen

Leeswijzer

01

Het was niet mogelijk om gegevens te ontvangen over de totale doelgroep. Om die reden zijn deze data niet gewogen. In het rapport spreken wij over 'STAP-budget gebruikers'. Dit betreffen de mensen die deel hebben genomen aan dit onderzoek.

02

In het rapport worden resultaten over het algemeen in percentages weergegeven. Wanneer percentages in een grafiek niet optellen tot 100%, heeft dat doorgaans te maken met afronding of dat bij de betreffende vraag meer antwoorden mogelijk waren.

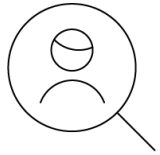
03

In de rapportage wordt vaak verwezen naar de opleiding. Hiermee wordt de opleiding, training of cursus waarvoor het STAP-budget is gebruikt bedoeld.

04

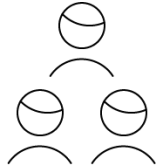
Op iedere pagina staat bovenaan een concluderende titel en vervolgens de titel van de grafiek en de grafiek zelf. De vraag en steekproefbasis staan onderaan iedere pagina.

Onderzoeksspecificaties

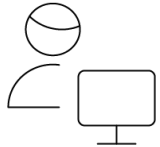
Doelgroep

Nederlanders die gebruik hebben gemaakt of momenteel gebruikmaken van het STAP-budget uit de vierde aanvraagperiode (september-oktober 2022).

Steekproefbron

De steekproefbron is door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aangeleverd vanuit een bestand van deelnemers die bij het UWV bekend zijn.

Respons

Bruto zijn n= 28.937 respondenten uitgenodigd. Uiteindelijk hebben n= 10.433 respondenten deelgenomen (respons 36%).

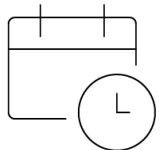
Online methode

Voor dit onderzoek is gebruikt gemaakt van een online vragenlijst (CAWI: computer assisted web interviewing). Respondenten ontvingen een e-mail met daarin informatie over het onderzoek en een link naar de online vragenlijst.

Vragenlijst

De vragenlijst is opgesteld door Kantar in samenspraak met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

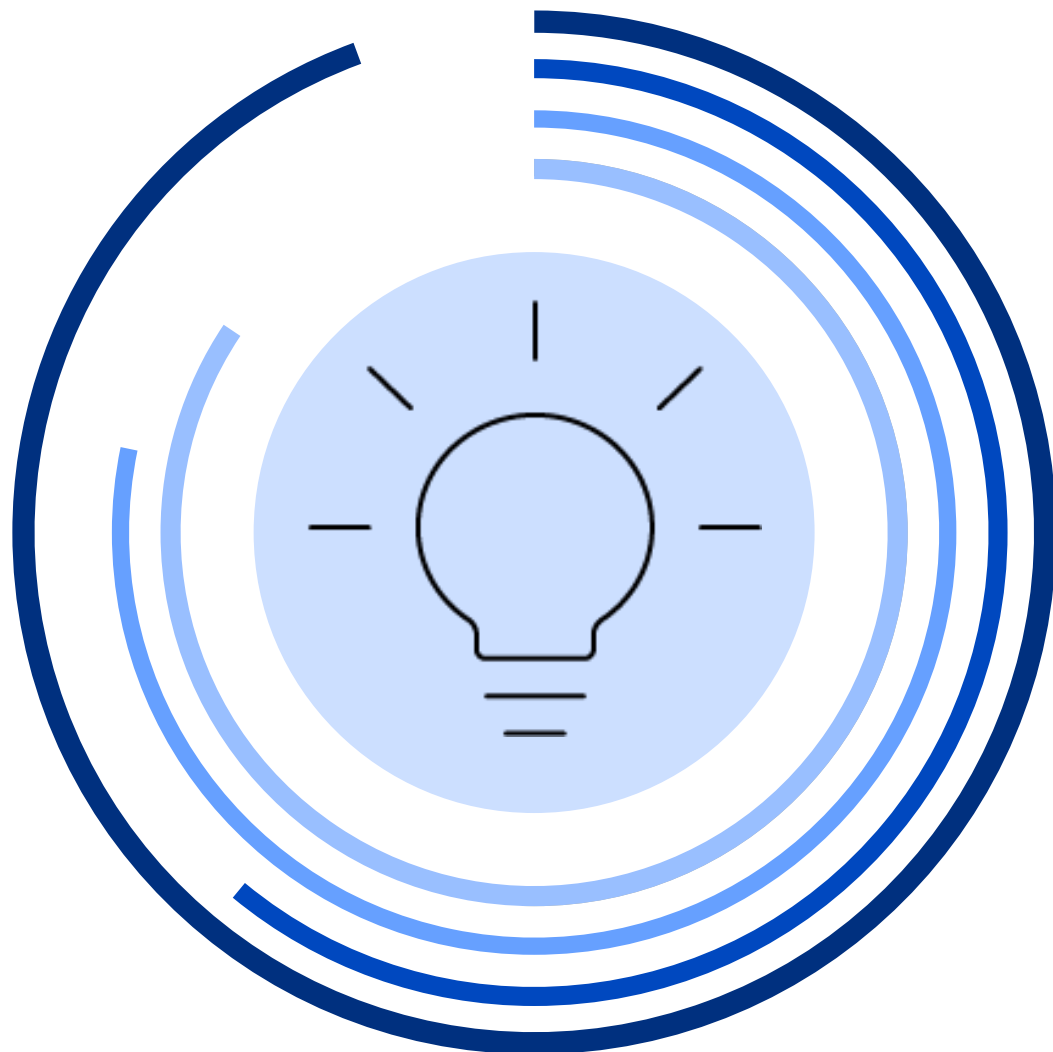
Veldwerkperiode

Het veldwerk heeft gelopen van 22 december 2022 t/m 3 januari 2023.

1 Samenvattende slides

Inzichten

01

Het aanvraagproces van het STAP-budget was voor een vrijwel even groot deel eenvoudig als moeilijk. Mogelijk komt deze verdeeldheid door de instructie die sommige gebruikers wel van hun opleider hebben gekregen en sommige niet.

02

De duur van het aanvraagproces is voor velen een heikel punt. Het duurt vaak erg lang en het is onbekend hoelang het precies gaat duren. Op een werkdag is het niet voor iedereen mogelijk om hier veel tijd voor uit te trekken.

03

De opleiding die men met het STAP-budget volgt vergroot volgens vrij veel deelnemers (71%) hun kansen op de arbeidsmarkt. Vier op de tien zou de opleiding niet zijn gaan volgen als zij geen STAP-budget hadden ontvangen.

04

Het STAP-budget wordt nu vaak ingezet voor een opleiding in de gezondheidszorg en –welzijnssector. Bijna drie kwart van de mensen die nu al in de gezondheidszorg en –welzijnssector werkt heeft een opleiding binnen deze sector gevolgd. Daarnaast zien we ook dat als men een opleiding buiten de huidige werksector volgt, dat dit relatief vaak een opleiding is binnen de gezondheidszorg en -welzijn.

Aanbevelingen

01

Het is belangrijk dat voor iedereen vooraf een goede, duidelijke instructie voor het aanvraagproces op een toegankelijke plek beschikbaar is. Het zou niet van je opleider mogen afhangen hoe gemakkelijk (en mogelijk of) je door het aanvraagproces heen komt. Versimpelingen binnen het aanvraagproces zouden uiteraard ook helpen.

02

Onderzoek de mogelijkheden om de wachtrij voorafgaand van de aanvraag in te korten of te elimineren (bijvoorbeeld een aanmeldperiode van een week, waarna door loting de aanvraag wordt toegewezen eventueel met weging voor sectoren met arbeidskrapte). Mensen die op het aanvraagmoment moeten werken hebben hier nu vaak niet de tijd voor terwijl zij ook de doelgroep zijn.

03

De financiële ondersteuning die men d.m.v. het STAP-budget krijgt is voor velen doorslaggevend om een opleiding te gaan volgen die hun arbeidsmarktpositie vergroot. Dit laat zien dat het belangrijk is dat de overheid financiële ondersteuning voor scholing blijft aanbieden.

04

In de sector gezondheidszorg en –welzijn worden veel opleidingen met het STAP-budget gevolgd zowel door mensen die al in deze sector werkzaam zijn als door mensen die dat (nog) niet zijn. Mogelijk is het interessant om meer over deze groep te weten te komen. In welke takken van deze sector zijn ze werkzaam? Welke opleidingen volgen zij precies? Gebruiken mensen het STAP-budget om zich om te laten scholen naar of binnen deze sector?

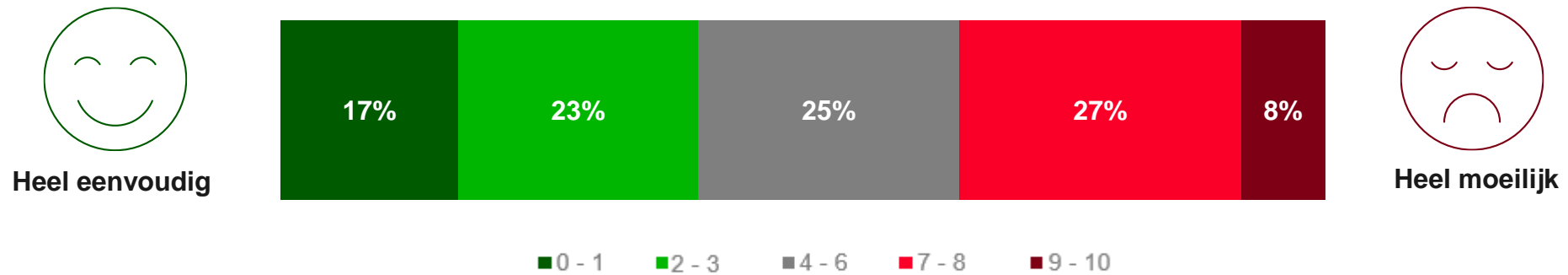
2

Aanvraagproces

De meningen over het aanvraagproces zijn verdeeld; 40% vond het eenvoudig en 35% vond het moeilijk om het STAP-budget aan te vragen

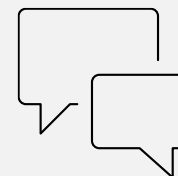
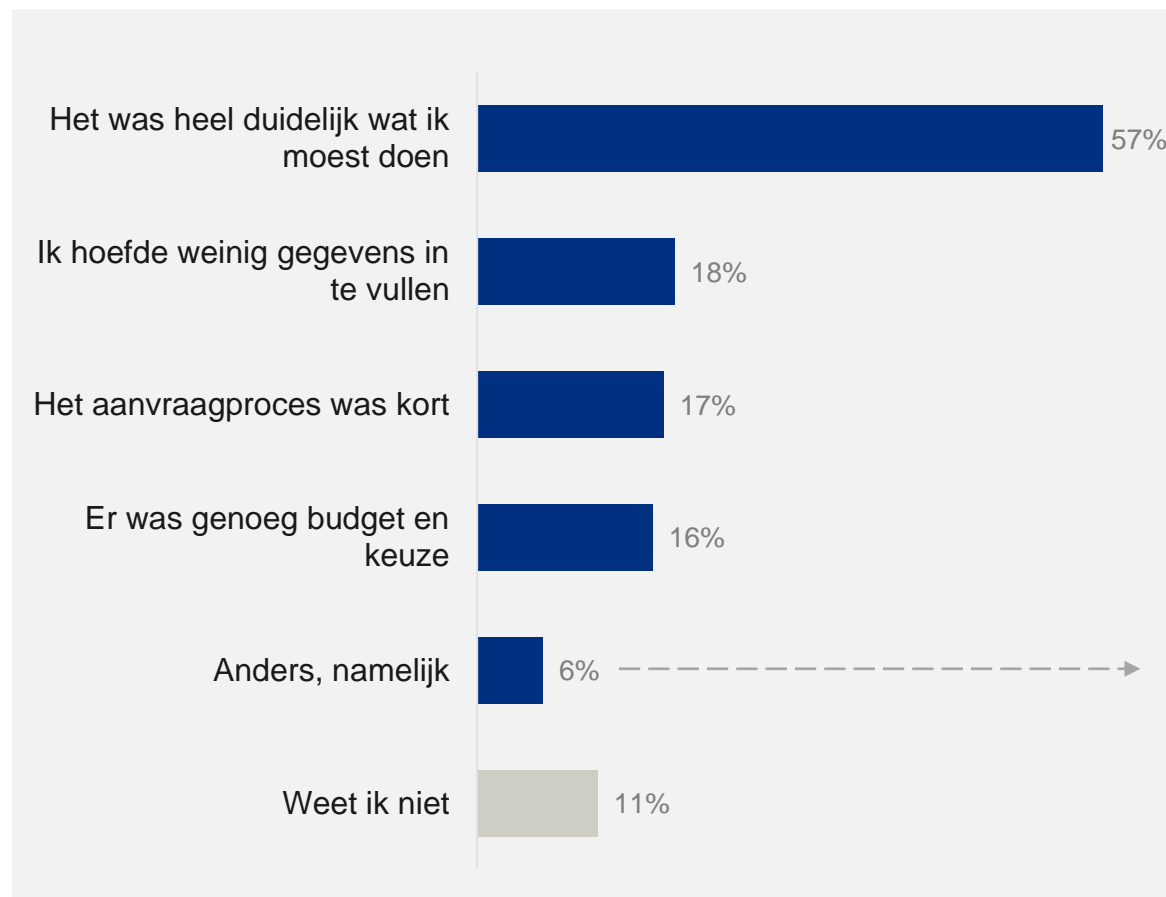
MOEILIKHEIDSGRAAD AANVRAAGPROCES

Q1: Op een schaal van 0 tot 10, hoe moeilijk was het voor u om dit budget aan te vragen? | Basis: totale steekproef, n=10.433

Ruim de helft vond het duidelijk wat er gedaan moest worden bij het aanvraagproces; veel opleiders lijken hun aanstaande studenten goed te hebben ingelicht

PLUSPUNTEN VAN HET AANVRAAGPROCES

Enkele open antwoorden gegeven bij 'Anders, namelijk':

"Duidelijk doordat de opleider zelf een heel duidelijk stappenplan had gemaakt."

"De tweede keer toen ik alle juiste gegevens bij de hand had, toen ging het proces vrij gemakkelijk."

"Weinig. Heel veel gedoe qua planning en uitzoeken wat zelf als WO opgeleide enigszins complex is."

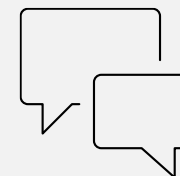
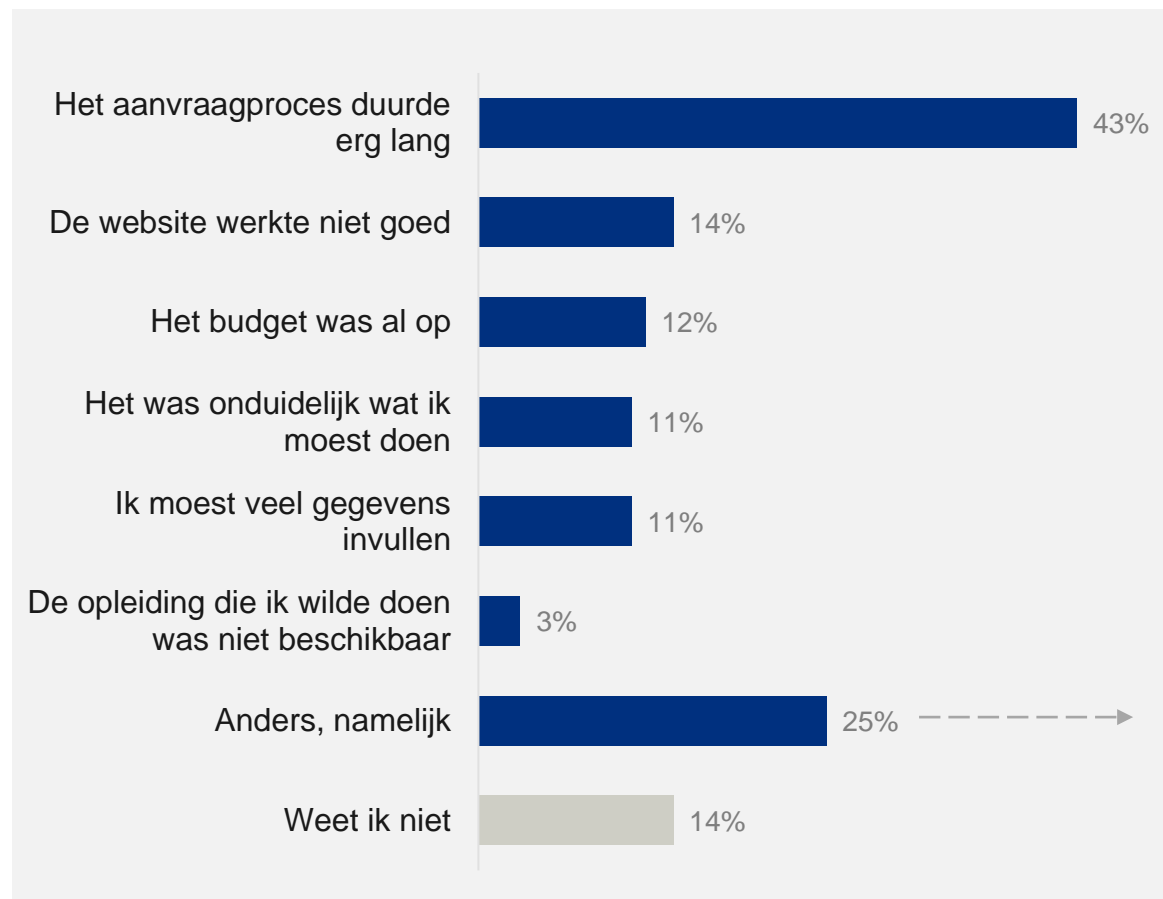
"Ik had al een soort handleiding gekregen van mijn opleiding instituut."

"Het was duidelijk wat ik moest doen, maar wel dankzij de opleider. Als die geen duidelijke instructies had gegeven had ik niet zo goed geweten wat te doen."

Q3: Wat vond u gemakkelijk aan het aanvraagproces? (meerdere antwoorden mogelijk) | Basis: totale steekproef, n= 10.433

Vrij veel vonden dat het aanvraagproces erg lang duurde en dan vooral de wachtrij; het brengt spanning, onduidelijkheid over de duur en voor werkenden is het een lastig tijdstip

MINPUNTEN VAN HET AANVRAAGPROCES

Enkele open antwoorden gegeven bij 'Anders, namelijk':

"Heel eenvoudig, alleen even wachten..."

"Moest heel lang wachten en was super spannend of het lukt of niet."

"Eerste keer onduidelijk dat ik eerst opleiding moest inschrijven. Tweede keer heel lange wachtrij."

"Voor werkende is het haast onmogelijk om stipt om 10 uur en dan meer dan een uur op een website te zitten wachten tot je het budget krijgt."

"Moest lang wachten en was niet helemaal duidelijk van te voren welke gegevens ik moest hebben."

"Ik moest een dag vrij nemen van werk om de aanvraag te kunnen doen."

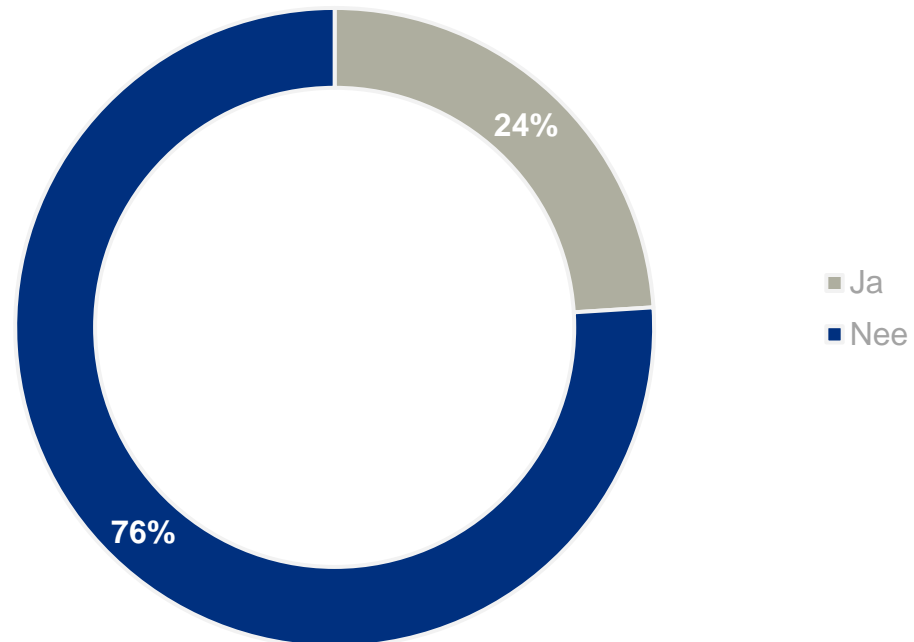
"Lange en onduidelijke wachttijd."

Q2: Wat vond u moeilijk aan het aanvraagproces? (meerdere antwoorden mogelijk) | Basis: totale steekproef, n= 10.433

Voor driekwart is de aanvraag van het STAP-budget direct de eerste keer succesvol geweest

ERVARING MET HET AANVRAAGPROCES

Q4: Heeft u hiervoor al eerder geprobeerd om het STAP-budget aan te vragen? | Basis: totale steekproef, n=10.433

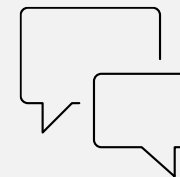
---

3 Scholing

Het STAP-budget wordt het meest gebruikt voor een opleiding in de gezondheidszorg en -welzijnssector

SECTOR VAN DE OPLEIDING

Enkele open antwoorden gegeven bij 'Anders, namelijk':

"Administratie."

"Kinderopvang."

"Coaching."

"Management."

"Dieren."

"Nagelstyling."

"Financieel."

"Persoonlijke ontwikkeling."

"Fotografie."

"Sport."

"HR."

"Taal."

"Kapper."

"Uiterlijke verzorging."

Q5: In de volgende vragen zullen we verwijzen naar de opleiding. Hiermee bedoelen we altijd de opleiding, training of cursus waarvoor u het STAP-budget heeft gebruikt. Binnen welke van onderstaande sectoren past de opleiding? | Basis: totale steekproef, n= 10.433

De meerderheid van de mensen die nu al in de gezondheidszorg en –welzijn, media en communicatie, en ICT werken hebben een opleiding in diezelfde sector gevolgd; Als men een opleiding binnen een andere sector volgt, doet men dat vaak in de gezondheidszorg en –welzijn

SECTOR HUIDIGE BAAN	% OPLEIDING IN DEZELFDE SECTOR	TOP TWEE MEEST GEKOZEN OPLEIDINGEN BUITEN SECTOR HUIDIGE BAAN			
Gezondheidszorg en -welzijn	72%	Media en communicatie	4%	Onderwijs, cultuur en wetenschap	4%
Handel en dienstverlening	40%	Gezondheidszorg en -welzijn	19%	Media en communicatie	8%
Media en communicatie	61%	Gezondheidszorg en -welzijn	11%	Onderwijs, cultuur en wetenschap	4%
Onderwijs, cultuur en wetenschap	38%	Gezondheidszorg en -welzijn	24%	Media en communicatie	9%
ICT	52%	Gezondheidszorg en -welzijn	12%	Media en communicatie	8%
Techniek, productie en bouw	38%	Gezondheidszorg en -welzijn	10%	ICT	8%
Toerisme, recreatie en horeca	31%	Gezondheidszorg en -welzijn	18%	Media en communicatie	10%
Transport en logistiek	37%	Gezondheidszorg en -welzijn	12%	ICT	9%
Justitie, veiligheid en openbaar bestuur	26%	Gezondheidszorg en -welzijn	25%	Handel en dienstverlening	9%
Milieu en Agrarische sector	22%	Gezondheidszorg en -welzijn	19%	Transport en logistiek	9%

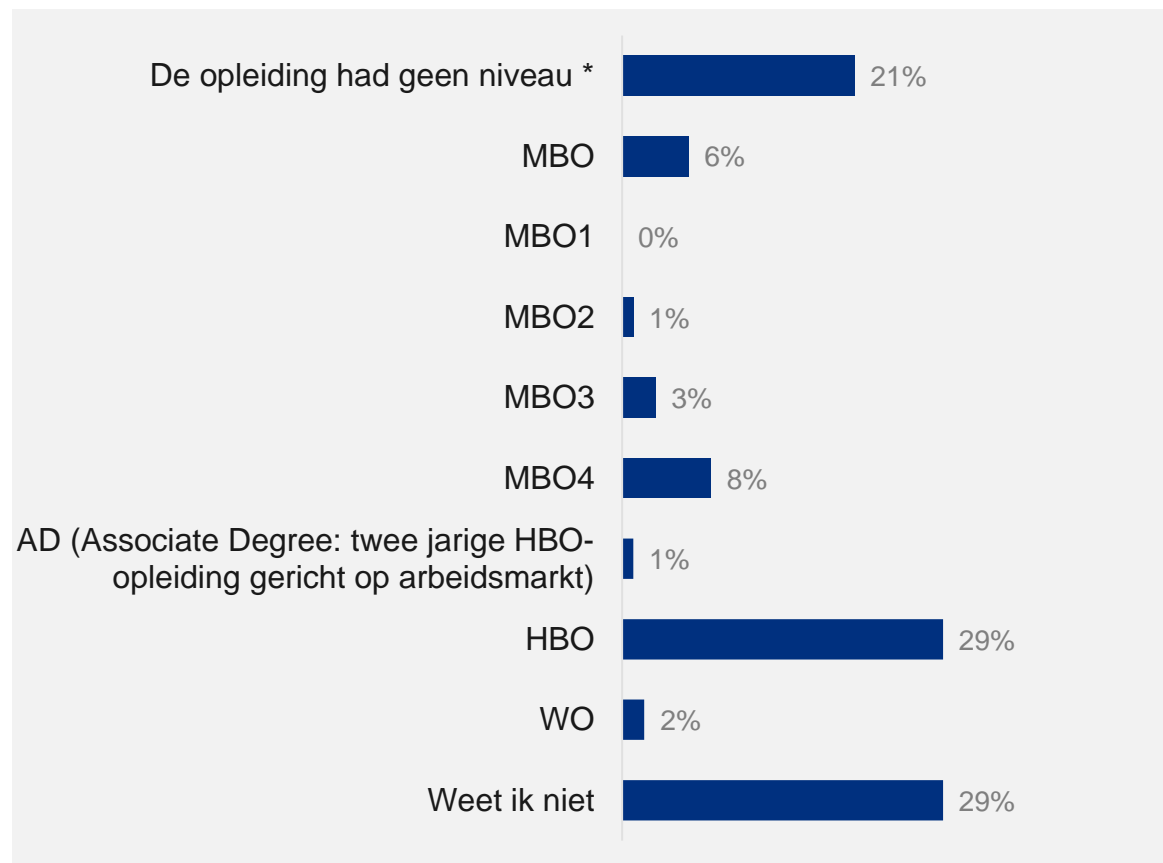
* Binnen de top twee meest gekozen opleidingen buiten de sector huidige baan is ook vaak een andere (niet gespecificeerde) sector genoemd. Deze data is voor de leesbaarheid uit dit overzicht gelaten.

Q5: In de volgende vragen zullen we verwijzen naar de opleiding. Hiermee bedoelen we altijd de opleiding, training of cursus waarvoor u het STAP-budget heeft gebruikt. Binnen welke van onderstaande sectoren past de opleiding? & Q22: Onder welke sector valt uw huidige baan? | Basis: totale steekproef, n= 10.433

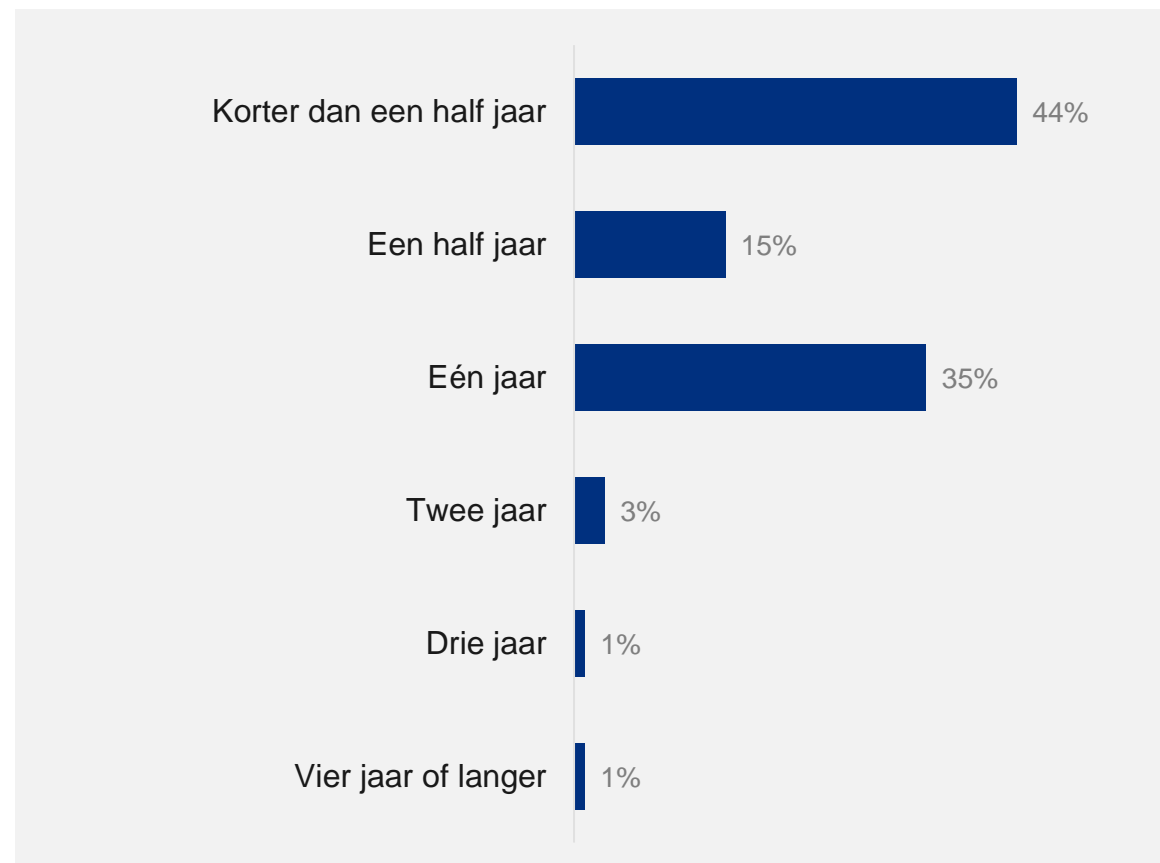

Het STAP-budget wordt vaak gebruikt voor een Hbo-opleiding of een opleiding zonder niveau (ook vrij veel weten het niveau niet) en nagenoeg altijd voor een opleiding van één jaar of korter

OPLEIDINGSNIVEAU

OPLEIDINGSDUUR

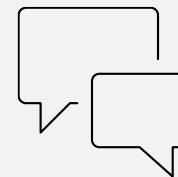

* Opleidingen zonder gespecificeerd niveau

Q6: Wat is het niveau van de opleiding?, Q8: Hoelang duurt de opleiding gemiddeld? | Basis: totale steekproef, n= 10.433

Het STAP-budget wordt zowel gebruikt voor opleidingen met klassikale lessen, zelfstudie en online begeleiding

VORM VAN DE OPLEIDING

Enkele open antwoorden gegeven bij 'Anders, namelijk':

"Klassikaal en zelfstudie."

"Online cursus."

"Online zelfstudie."

"Praktijk."

"Rijles."

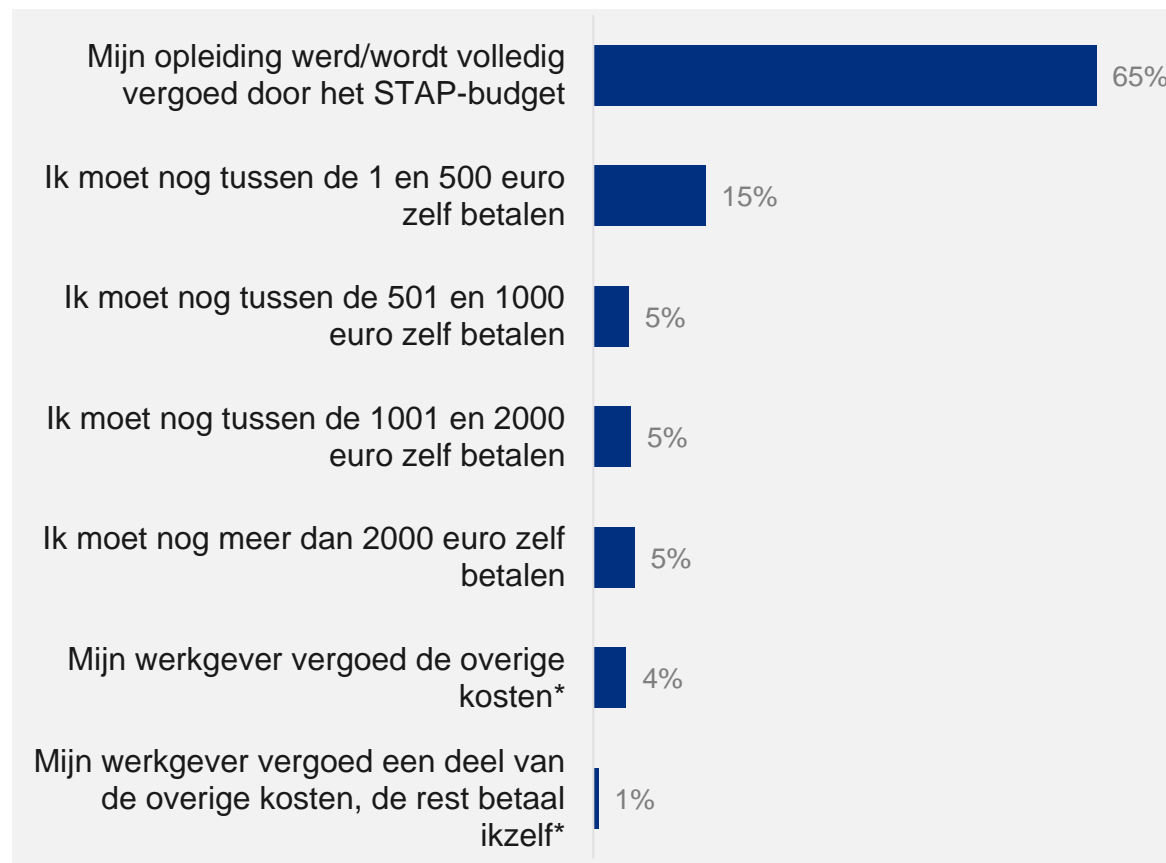
"Zelfstudie met online begeleiding."

"Zelfstudie en praktijkdagen."

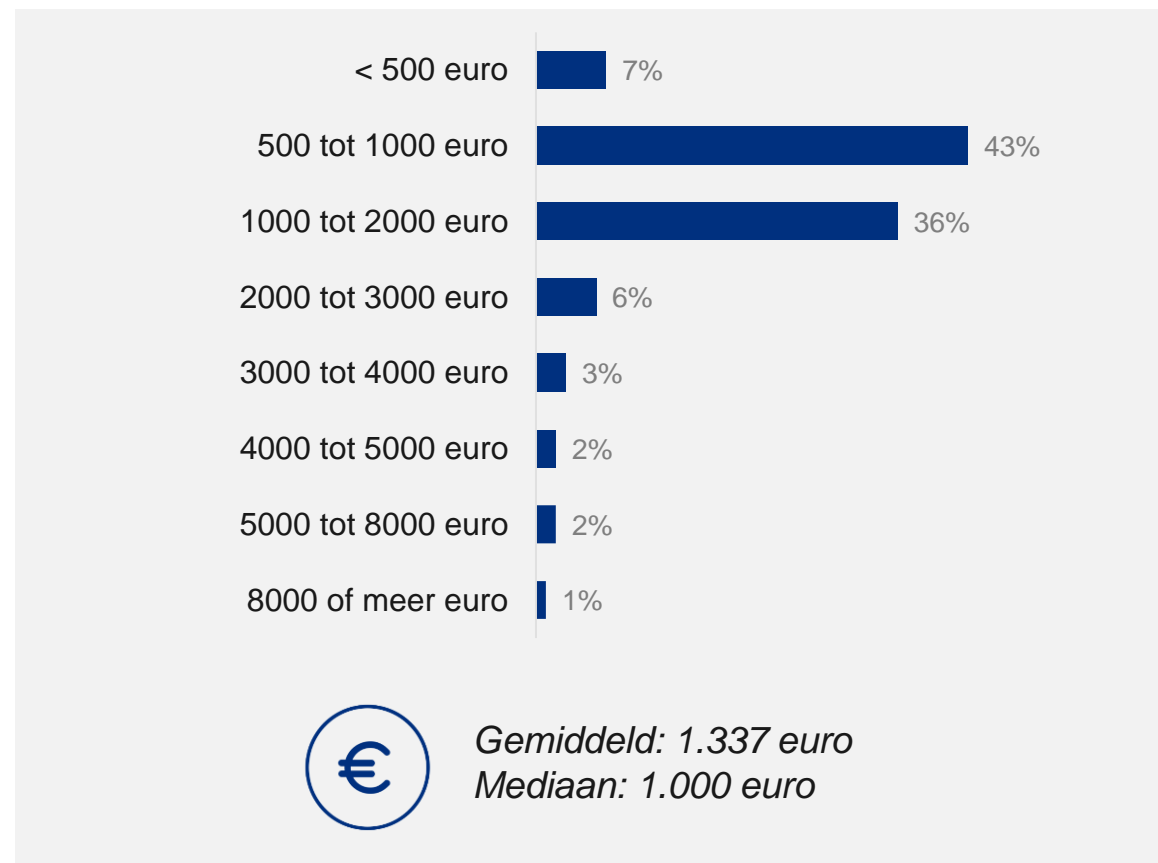
Q7: Wat is de vorm waarin je de opleiding volgt/volgde? | Basis: totale steekproef, n= 10.433

Bij bijna twee derde van de STAP-budget gebruikers wordt de opleiding volledig vergoed door het STAP-budget; de totaalprijs van de opleiding blijft vaak onder de 2000 euro

BETALING OPLEIDINGSKOSTEN

OPLEIDINGSKOSTEN

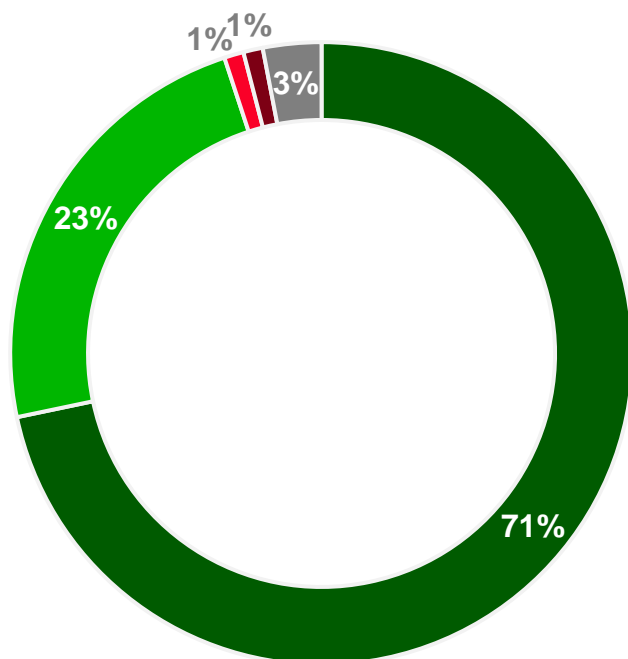

* Deze opties zijn alleen voorgelegd aan mensen met een betaalde baan tijdens het volgen van de opleiding (n=9.021)

Q11: Is uw opleiding volledig vergoed door het STAP-budget of moet uzelf ook een deel betalen?, Q10: Wat is het totale bedrag dat de opleiding kost/heeft gekost? | Basis: totale steekproef, n= 10.433

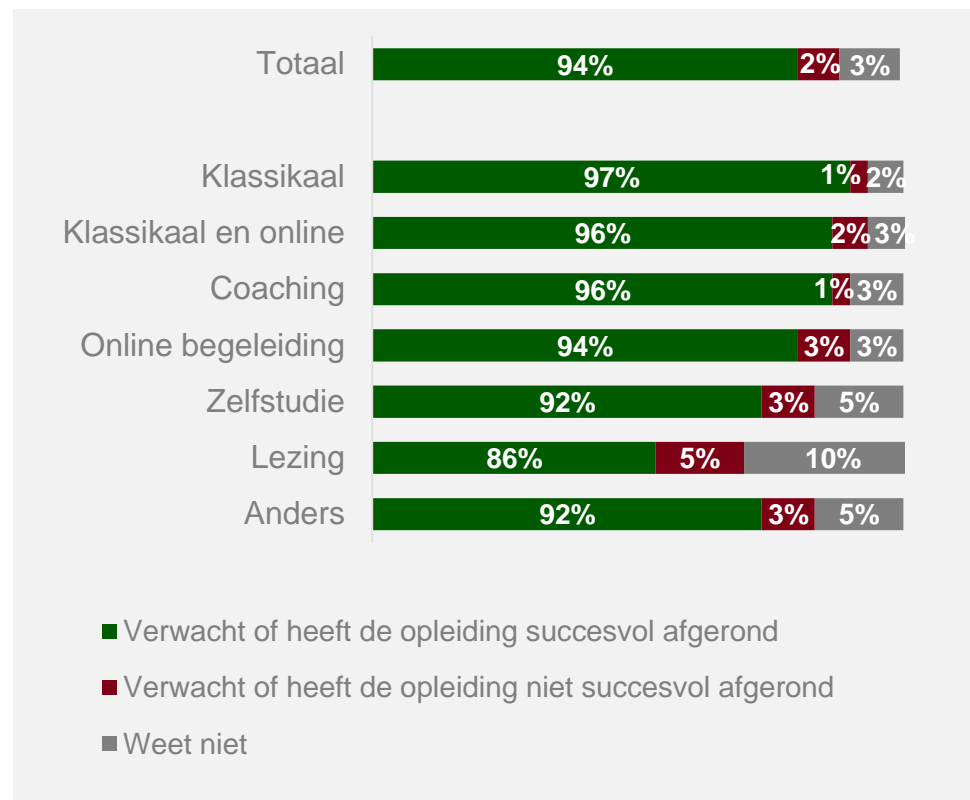
Bijna alle STAP-budget gebruikers zijn vol vertrouwen over een succesvolle afronding van de opleiding; bijna een kwart heeft de opleiding zelfs al succesvol afgerond

(VERWACHTING) AFRONDING OPLEIDING

- Ik verwacht mijn opleiding succesvol te zullen gaan afronden
- Ik heb mijn opleiding al volledig succesvol afgerond
- Ik ben bang dat ik mijn opleiding niet succesvol zal gaan afronden
- Ik heb mijn opleiding al voortijdig moeten afbreken
- Weet ik niet

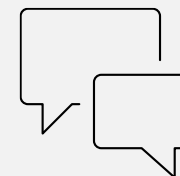
(VERWACHTING) AFRONDING OPLEIDING UITGESPLITST NAAR VORM VAN DE OPLEIDING

Q12: Verwacht u dat u de opleiding succesvol zal gaan afronden of heeft u dit al gedaan? & Q7: Wat is de vorm waarin je de opleiding volgt/volgde? | Basis: totale steekproef, n=10.433

Het STAP-budget wordt vaak gebruikt voor een opleiding die de kansen op een nieuwe/andere baan vergroot of die helpt om te groeien binnen de huidige baan

DOEL VAN DE OPLEIDING

Enkele open antwoorden gegeven bij 'Anders, namelijk':

"Als aanvulling op mijn functie."

"Als zelfstandige starten."

"Carriereswitch."

"Eigen bedrijf opzetten."

"Na mijn pensioen door kunnen werken."

"Noodzakelijk voor mijn vrijwilligerswerk."

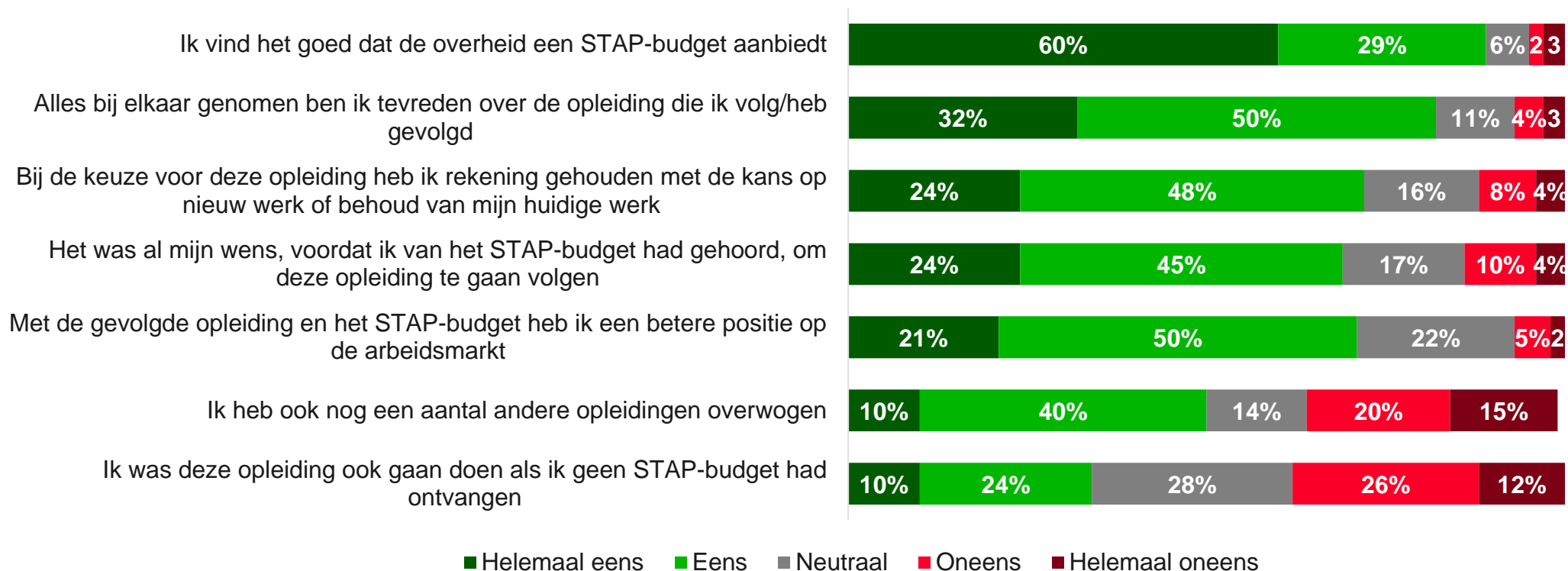
"Persoonlijke ontwikkeling, voorkomen van overspannenheid."

* Deze opties zijn alleen voorgelegd aan mensen met een betaalde baan tijdens het volgen van de opleiding (n=9.021)

Q13: Met welk doel bent u aan de opleiding begonnen? (meerdere antwoorden mogelijk) | Basis: totale steekproef, n= 10.433

Men vindt het goed dat de overheid STAP-budget aanbiedt; slechts een derde was de opleiding ook gaan volgen als dit budget er niet was, terwijl het voor ruim twee derde al langere tijd een wens was om deze opleiding te volgen en het hun arbeidsmarktpositie verbeterd

STELLINGEN

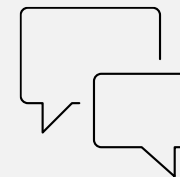

Q14: aan in hoeverre u het eens of oneens bent met onderstaande stellingen | Basis: totale steekproef, n= 10.433

De helft van de STAP-budget gebruikers heeft meerdere opleidingen overwogen, vaak een opleiding binnen de gezondheidszorg en -welzijn

SECTOR VAN OVERWOGEN OPLEIDING(EN)

50% heeft meerdere opleidingen overwogen:

Enkele open antwoorden gegeven bij 'Anders, namelijk':

"Administratie."

"Management."

"Alle sectoren."

"Persoonlijke ontwikkeling."

"Beauty."

"Sport."

"Coaching."

"Taal."

"Financieel."

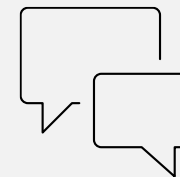
"Uiterlijke verzorging."

"HR."

Q15: Binnen welke van onderstaande sectoren past/passen de opleiding(en) die je overwogen hebt? (meerdere antwoorden mogelijk) | Basis: totale steekproef, n= 5.266

Persoonlijke interesse, de kans op nieuw werk en het belang voor het huidige werk zijn de belangrijkste redenen waarom men voor de huidige opleiding heeft gekozen

REDEN HUIDIGE OPLEIDING

Enkele open antwoorden gegeven bij 'Anders, namelijk':

"Ik heb hier eerder een opleiding gevolgd."

"Mijn werkgever deze opleiding heeft geadviseerd voor groei in mijn functie."

"Mogelijkheid tot online deelname."

"Het was de enige opleiding die werd aangeboden in deze richting met het STAP-budget."

"Het qua tijd goed uitkomt naast mijn huidige werk en de studievorm goed bij mij past."

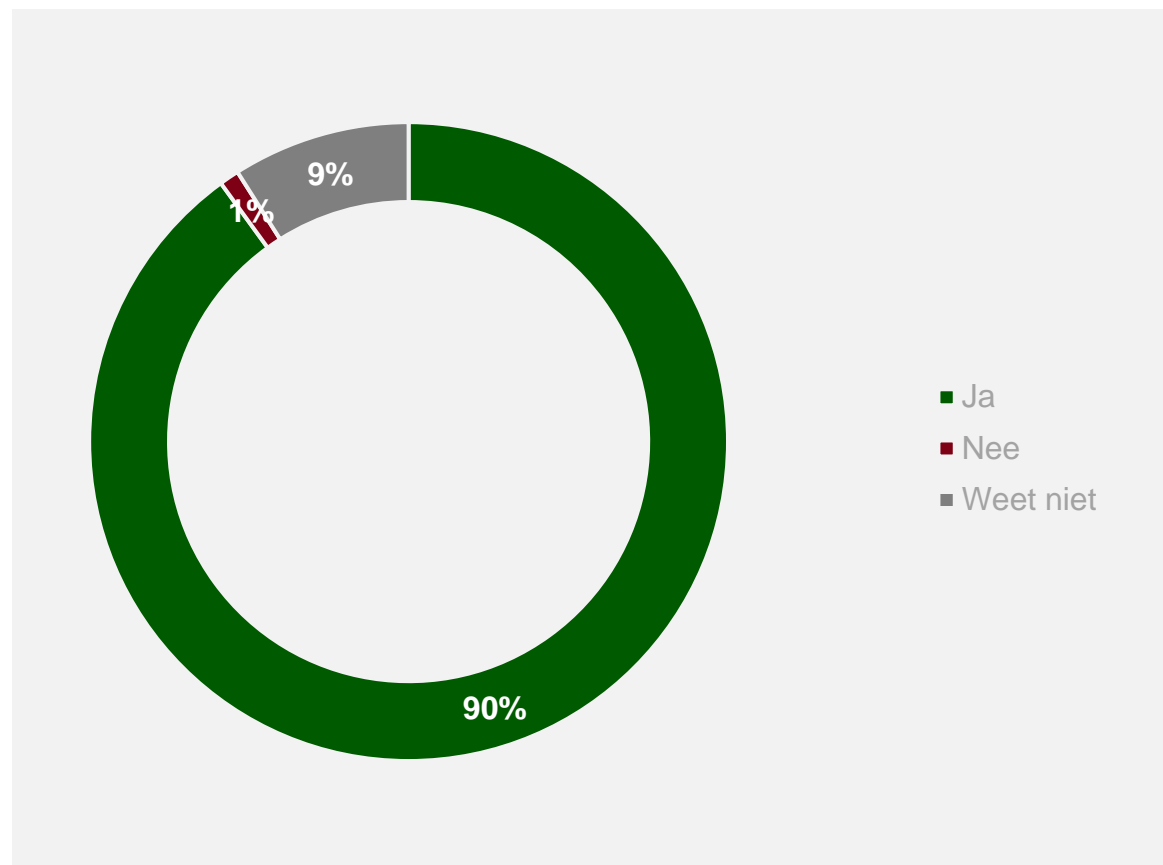
"Deze volledig werd vergoed."

Q16: Ik heb voor de huidige opleiding gekozen, omdat: (meerdere antwoorden mogelijk) | Basis: totale steekproef, n= 10.433

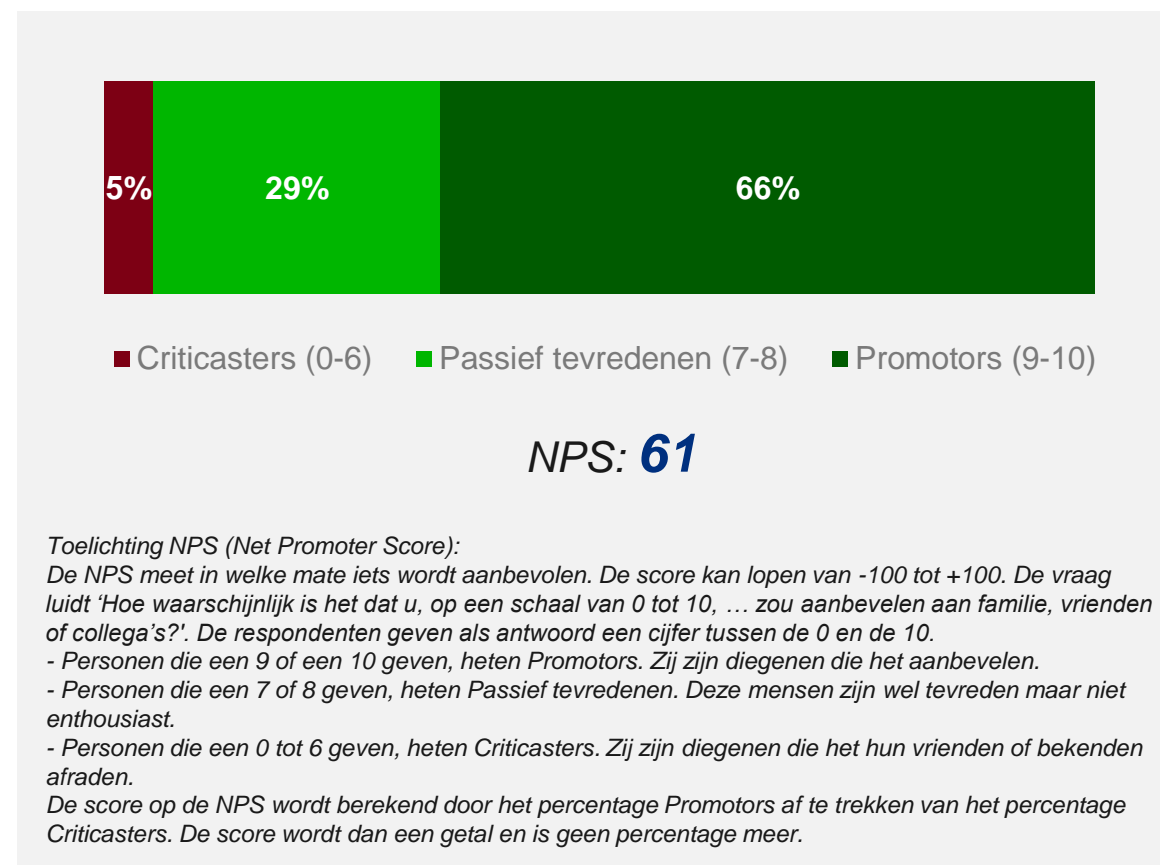

Bijna alle STAP-budget gebruikers zouden hier in de toekomst nogmaals gebruik van willen maken en zij zijn passief tevreden of promotors van het STAP-budget

NOGMAALS STAP-BUDGET AANVRAGEN

STAP-BUDGET AANBEVELEN FAMILIE, VRIENDEN OF COLLEGA'S (NPS)

Q17: Zou u, als dat mogelijk is, in de toekomst nog eens een STAP-budget willen aanvragen?, Q18: Hoe waarschijnlijk is het dat u, op een schaal van 0 tot 10, het STAP-budget zou aanbevelen aan familie, vrienden of collega's? | Basis: totale steekproef, n=10.433

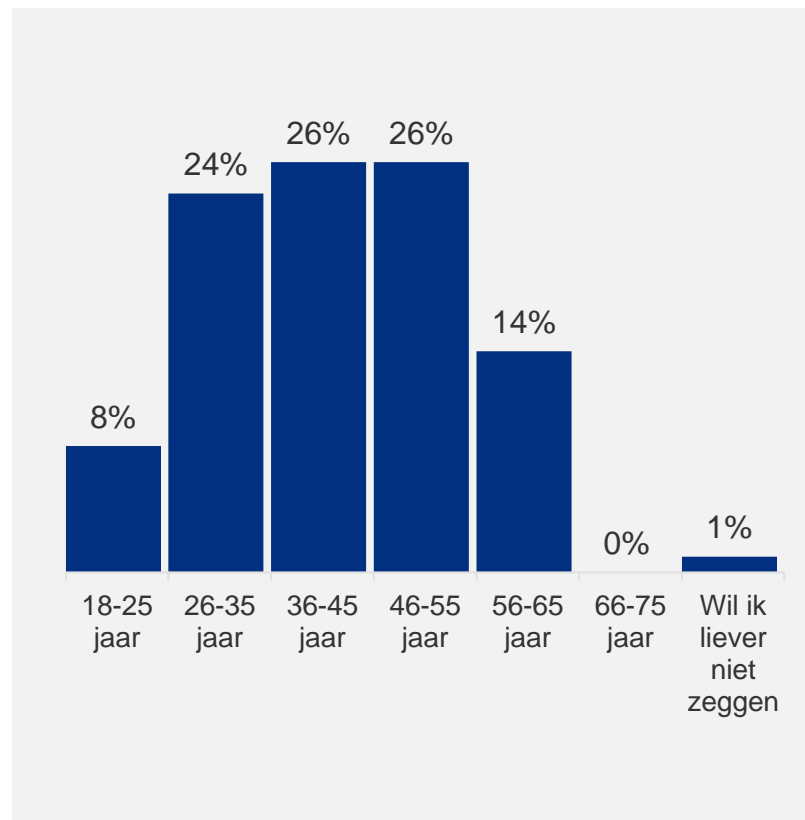
4

Achtergrundkennerken

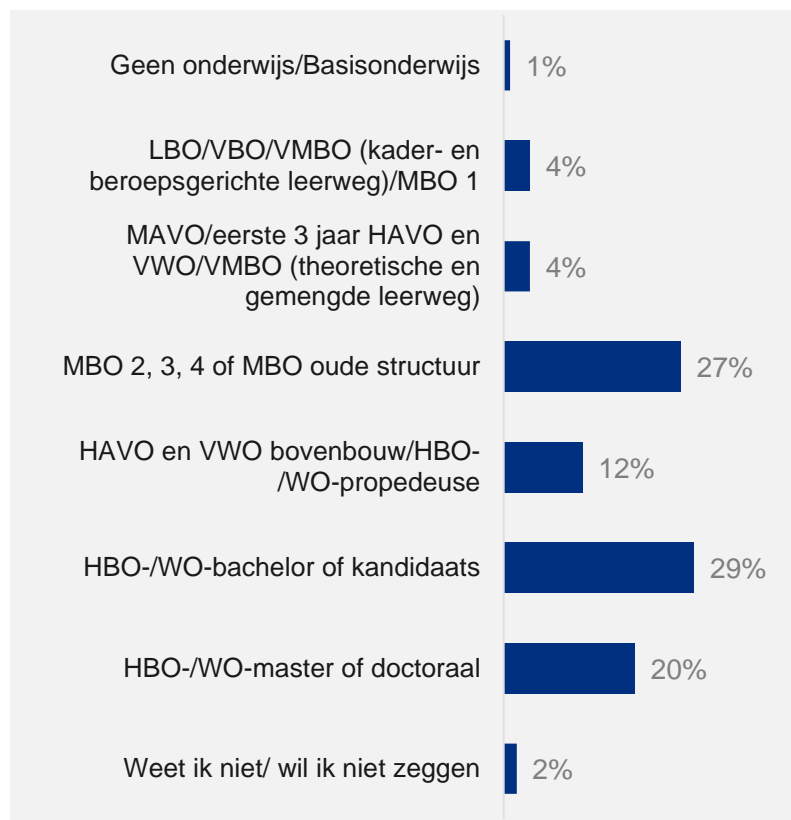

STAP-budget gebruikers zijn redelijk evenredig verdeeld tussen de 26 en 55 jaar, hebben vaak al een MBO, HBO, WO of master opleiding voltooid, zijn vaker een vrouw en komen het vaakst uit Zuid- en Noord-Holland

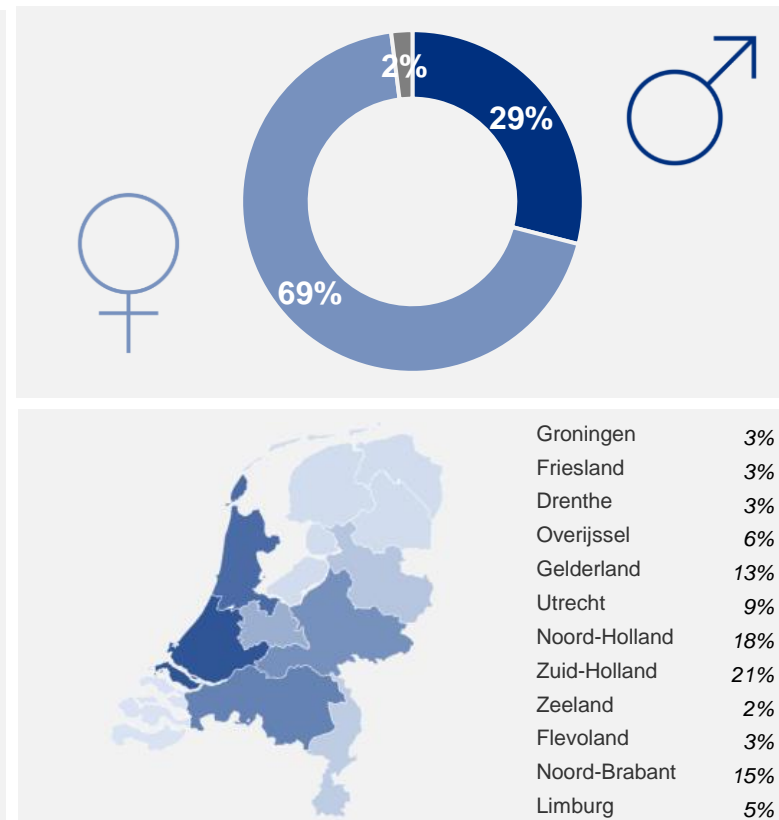
LEEFTIJD

OPLEIDING

GESLACHT | REGIO

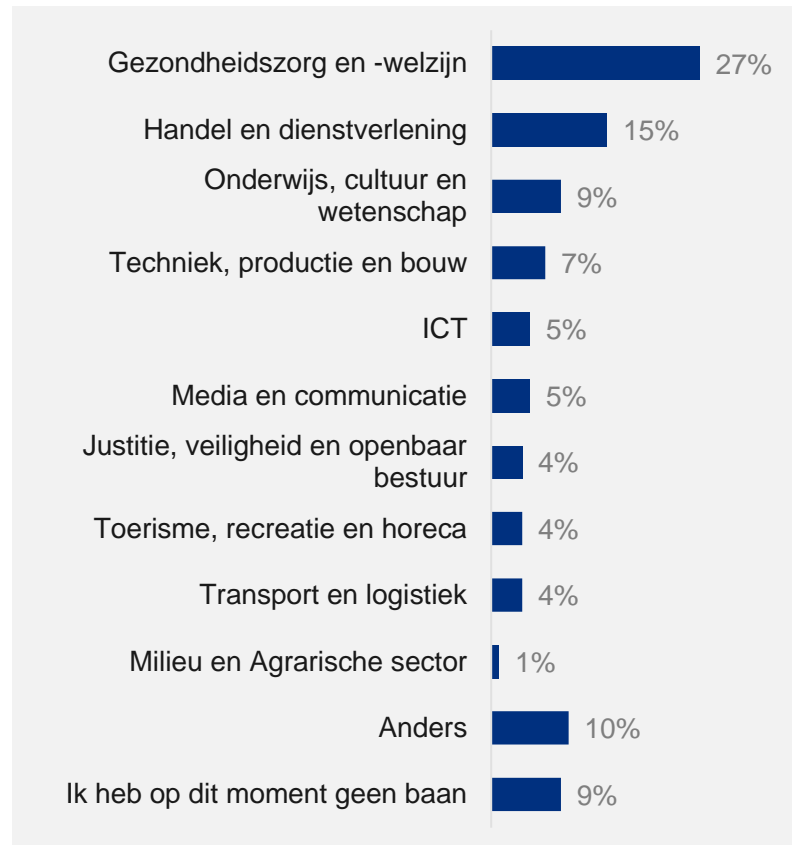
Q19: We vragen u nu nog naar enkele achtergrondgegevens. Wat is uw genderidentiteit?, Q20: Wat is uw leeftijd?, Q21: Wat is uw hoogst afgeronde opleiding?, Q23: In welke provincie woont u? | Basis: totale steekproef, n=10.433

Veel STAP-budget gebruikers hebben een baan (25% 40 uur of meer), de meesten werken in de sector gezondheidszorg en –welzijn en de helft heeft een modaal tot bovenmodaal inkomen

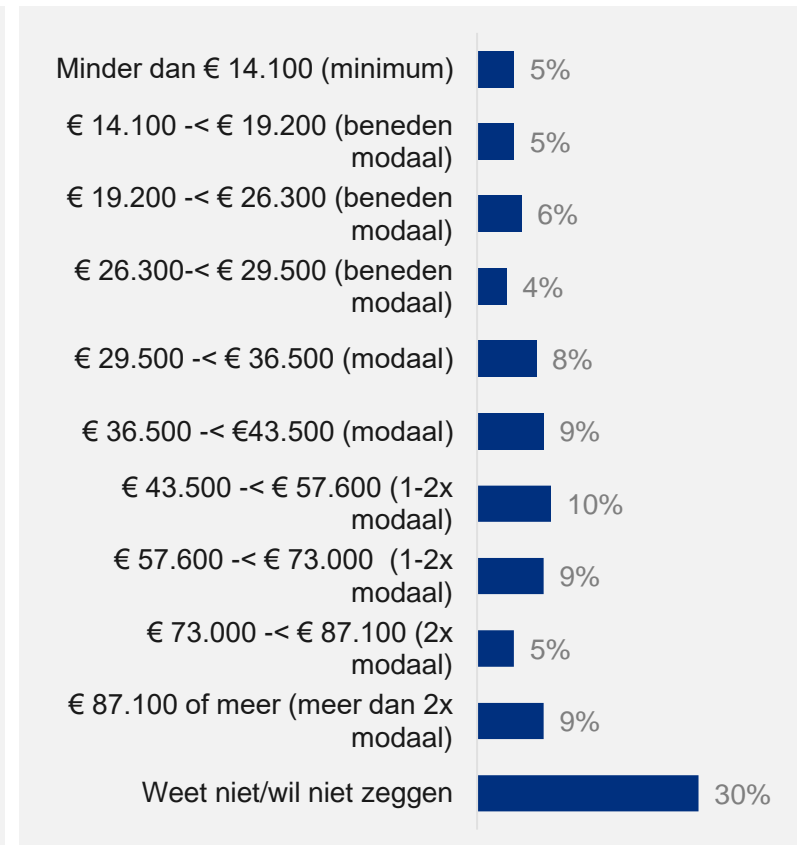
BETAALDE BAAN

SECTOR HUIDIGE BAAN

BRUTO JAARINKOMEN

Q9: Heeft/Had u een betaalde baan tijdens het volgen van de opleiding?, Q22: Onder welke sector valt uw huidige baan?, Q24: Wat is het totale bruto jaarinkomen van uw huishouden? *Dit is een optelling van alle inkomens, uitkeringen, pensioenen en winstuitkeringen van de leden van het huishouden. Ook inkomen uit vermogen, alimentatie, kinderbijslag en huursubsidie moet u meetellen.* | Basis: totale steekproef, n= 10.433

Enkele aanvullende inzichten op basis van achtergrondgegevens

WERKLOOSHEID: 14% had geen betaalde baan op het moment dat zij de opleiding met het STAP-budget volgden (hierbij is niet bekend of men op dat moment beschikbaar was voor een baan). Volgens het CBS was in het derde kwartaal van 2022 4% van de beroepsbevolking werkloos. Ondanks dat we deze cijfers niet één op één kunnen vergelijken, lijkt het er wel op dat werklozen relatief goed vertegenwoordigd zijn onder de STAP-budget gebruikers.

VROUWEN: In verhouding hebben relatief veel vrouwen (69%) een STAP-budget ontvangen in vergelijking met mannen (29%). Vrouwen hebben vaker een opleiding gevolgd in de sectoren gezondheidszorg en –welzijn (35%) en onderwijs, cultuur en wetenschap (10%) ten opzichte van mannen (respectievelijk 10% en 6%). In de sector gezondheidszorg en –welzijn zijn tevens ook de meeste opleidingen gevolgd met het STAP-budget (33%). Hierdoor is het grotere aantal vrouwen te verklaren.

INKOMEN: Het niveau van de opleiding onder mensen met een modaal jaarinkomen of lager is vaker MBO (23%), onder deze inkomensgroep bestond de opleiding vaker uit zelfstudie (28%) en de opleiding duurde vaker gemiddeld een jaar (39%) (hoger inkomen: respectievelijk 13%, 21%, 28%). Onder mensen met een hoger inkomen is het niveau vaker HBO of WO (40%), zij volgden de opleiding vaker klassikaal (34%) en de opleiding duurde vaker korter dan een half jaar (53%) (lager inkomen: respectievelijk 27%, 25%, 39%). Onder deze laatste groep werden de overige kosten buiten het STAP-budget vaker vergoed door de werkgever (7%), in vergelijking met mensen met een lager inkomen (4%). Onder mensen met een modaal of lager inkomen zouden 42% de opleiding niet gevolgd hebben als zij geen STAP-budget hadden ontvangen, onder hogere inkomens is dit 35%.

LEEFTIJD: Ouderen (56+ jaar) vonden het aanvraagproces moeilijker (41%) dan de jongere leeftijdscategorieën (36-55 jaar: 36%, 18-35 jaar: 30%). Jongeren (18-35 jaar) volgden vaker een opleiding met zelfstudie (32%), in vergelijking met de andere leeftijdscategorieën (36-55 jaar: 23%, 56+: 21%). Ouderen hebben vaker voor de opleiding gekozen omdat het noodzakelijk is voor hun huidige functie of baan (20%) (36-55 jaar: 15%, 18-35 jaar: 10%). Terwijl jongeren juist vaker voor de opleiding hebben gekozen om hun kansen op een nieuwe/andere baan te vergroten (44%), als hobby (24%) of voor de toekomst (18%) (respectievelijk 36-55 jaar: 37%, 14%, 13%/ 56+: 31%, 13%, 12%).

Naast deze rapportage sturen wij ook tabellensets mee uitgesplitst naar de achtergrondgegevens geslacht, leeftijd, opleiding, provincie, sector huidige baan, aantal uren huidige baan/geen baan en bruto jaarinkomen huishouden.